

Panium – Nummer fem

Røverne af dit folk: Roms ophøjelse og fald i profetien

Jeff Pippenger

2025-03-05

Daniels Bog udfolder en bemærkelsesværdig profetisk beretning og væver et princip om gentagelse og udvidelse, som løber som en tråd gennem dens syner, fra den metalliske statue i kapitel 2 til de indviklede kongelige konflikter i kapitel 11. Inden for denne ramme fremtræder en overbevisende sag: Slaget ved Actium i 31 f.Kr., som kulminerede med Egyptens fald i 30 f.Kr., står som en afgørende opfyldelse af Daniel 11:25, 26 og markerer begyndelsen på det hedenske Roms 360-årige overherredømme.

Daniel 11 begynder med imperiers opkomst og fald efter Alexander den Stores død i 323 f.Kr. Men ved vers 14 indtræffer der et skifte. Omkring 200 f.Kr., da Antiochos III (Magnus) forberedte sig til slaget ved Panion mod barnekongen Ptolemæus V, greb Rom ind, ikke som en blot og bar tilskuer, men som „dit folks røvere“. Af bekymring for at sikre Egyptens hvedeforsyning midt i den hellenistiske uro udøvede Rom sin indflydelse under den anden makedonske krig (200–197 f.Kr.) og lagde dermed grunden til sin profetiske rolle.

Roms Herredømme over Jøderne

Spol frem til 63 f.Kr., og vers 16 finder sin opfyldelse, da Pompejus stormer Jerusalem, trænger ind i det Allerhelligste og hævder romersk herredømme over det „herlige land“. Herfra skildrer versene 17 til 22 en række romerske skikkelser: Pompejus' felttog i øst, Julius Cæsars erobringer og mord i 44 f.Kr., kejser Augustus' skatteudskrivende regeringstid (omtalt i Luk 2,1), som endte i år 14 e.Kr., og Tiberius, under hvis styre Kristi korsfæstelse fandt sted i år 31 e.Kr., da „pagtens fyrste“ blev knust. Den profetiske linje fra Pompejus i Jerusalem til Titus i Jerusalem i år 70 e.Kr. fremstiller rækken af Roms herredømme over Guds folk.

At begynde med, at en romersk general vanhelligede templet, og slutte med, at en romersk general ødelagde templet, udgør signaturen af Alfa og Omega. Ved at begynde med vanhelligelse og ende med ødelæggelse rummer den historiske linje også vanhelligelsen og ødelæggelsen af Ham, som sagde om sig selv: „Nedbryd dette tempel, og om tre dage vil jeg rejse det igen.“ Sandheden består af det hebraiske alfabets første, trettende og sidste bogstav, og linjen, der begynder med Pompejus og ender med Titus, indbefatter en midterste tempelødelæggelse, som er repræsenteret ved den midterste af tre kors, der blev oprejst netop midt i den uge, da Kristus kom for at stadfæste pagten. Versene seksten til toogtyve repræsenterer en profetisk linje, som bærer sandhedens signatur. Der findes en håndfuld vigtige profetiske linjer inden for den historie, som versene repræsenterer, men linjens primære tema er Romerrigets herredømme over jøderne.

Ligaer og traktater

Vers 23 „gentager og uddyber“ ved at vende tilbage til 161–158 f.Kr., da jøderne under Judas Makkabæus indgik en alliance med Rom (1 Makkabæerbog 8). Dette fremhæver Roms særegne strategi for imperieopbygning — erobring gennem traktater og alliancer, en metode, der adskilte sig fra dets forgængeres. Vers 24 afslutter denne fase og bemærker, at Rom ville „udtænke sine planer mod fæstningerne, endog for en tid.“

Og efter pagten, som er sluttet med ham, skal han handle svigefuldt; for han skal drage op og blive stærk med et lille folk. Han skal trænge fredeligt ind selv i provinsens fedeste egne; og han skal gøre det, som hans fædre ikke har gjort, ej heller hans fædres fædre; bytte og rov og rigdomme skal han sprede iblandt dem; ja, han skal udtænke sine anslag mod fæstningerne, men kun for en tid. Daniel 11:23, 24.

For en tid

Ordet, der er oversat med „imod“, kan forstås som ordet „fra“. Rom varsler sine anslag „fra“. Ordet „fra“ i verset peger på byen Rom, rigets politiske og militære hjerte, som grundlaget for dets strategier. „Tiden“ er profetisk 360 år, begyndende da Egypten faldt i 30 f.Kr. efter Actium, og afsluttende i året 330, da Konstantin forlod Rom til fordel for Konstantinopel.

Vers 25 og 26 fokuserer på selve Actium.

Og han skal opbyde sin magt og sit mod mod sydens konge med en stor hær; og sydens konge skal opbydes til krig med en meget stor og mægtig hær; men han skal ikke holde stand, thi de skal udtænke anslag imod ham. Ja, de, som spiser af hans bord, skal ødelægge ham, og hans hær skal oversvømme landet; og mange skal falde dræbte. Daniel 11:25, 26.

I 31 f.Kr. samlede Octavian, der repræsenterede Rom som „kongen i nord“, sine styrker mod Kleopatras Egypten, „kongen i syd“, i et monumentalt søslag. Antonius' og Kleopatras „meget store og mægtige hær“ vaklede, bragt til fald ved strategiske „anslag“ (Agrippas taktik) og forræderier — afhopninger fra Antonius' allierede og Kleopatras tilbagetog midt under slaget. I 30 f.Kr. var Egypten en romersk provins, hvilket indledte det hedenske Roms uimodsagte herredømme. Dette tidsrum på 360 år, fra 30 f.Kr. til 330, stemmer overens med Roms overhøjhed med centrum i dets oprindelige fæstning, indtil Konstantins flytning „kastede“ fæstningen „til jorden“, således som Daniel 8:11 forudsiger.

Ja, han ophøjede sig selv lige til hærskaens fyrste, og ved ham blev det daglige offer taget bort, og hans helligheds sted blev omstyrtet. Daniel 8:11.

Da Konstantin lod byen Rom vige for byen Konstantinopel, efterlod han et magttomrum i byen Rom, åbent for den pavelige kirke til at indtage det autoritetens sæde, som byen Rom repræsenterede. Denne handling opfyldte vers 2 i Johannes' Åbenbaring 13.

Og dyret, som jeg så, lignede en leopard, og dets fødder var som en bjørns fødder, og dets mund som en løves mund; og dragen gav det sin kraft og sin trone og stor myndighed. Åbenbaringen 13,2.

I Daniel 8 skelner to forskellige hebraiske ord, som begge oversættes med »helligdom«, mellem beretningen om helligdommen i Daniels Bog. Daniels Bog fremstiller en krigsførelse mellem Kristus og Satan, således som den er illustreret i Kristi og Satans jordiske repræsentanter. Babylon, Satans jordiske repræsentant, erobrer Jerusalem ved begyndelsen af Daniels Bog, og Jerusalem erobrer Babylon i vers femogfyrre i kapitel elleve. De riger, som er repræsenteret ved byen Jerusalem og byen Babylon, er »styrkens helligdomme«. Byerne Babylon og Jerusalem er begge styrkens helligdomme, og de har begge deres egne templer inden for byen. Pantheon-templet ligger i byen Rom, og templet i Jerusalem er modstykket i den profetiske fortælling. Babylon og byen Rom er efterligninger af Jerusalem.

I Daniel 8 er de to hebraiske ord »miqdash« i vers 11, hvor det lille horn (det hedenske Rom) nedkaster »stedet for hans helligdom« (byen Rom), da Konstantin flytter residensen i 330. Det andet ord er »qodesh« i vers 13, 14, hvor Guds helligdom afventer renselse efter 2300 dage. Selv om begge ord oversættes med helligdom, kan »miqdash« betegne enten Guds fæstning eller en hedensk fæstning, hvorimod »qodesh« i Bibelen kun bruges om Guds helligdom.

I Daniel 11,31 bliver »styrkens helligdom« (byen Rom) vanhelliget, idet barbarerne og vandalerne bringer krig til byen Rom. »Armene« i verset begyndte med Klodevig i 496 og fortsatte, indtil det pavelige Rom var fuldt opsteget til magten i 538, da østgoterne blev fordrevet fra byen.

Den profetiske linje fra Actium strækker sig ud over år 330. Udtrykket »Kittims skibe« i vers 30 identificerer vandalerne under Genserik, som plyndrede Rom i 455, hvilket markerede Vestroms sammenbrud. Derefter fremstår det pavelige Rom og hersker fra 538 til 1798; i 1260 år, indtil Napoleons general Berthier tilføjede det »dødelige sår« ved at tage Pius VI til fange. De 360 år med hedensk Rom, fra 30 f.Kr. til 330, svarer til de 1260 år med paveligt Rom, idet hver periode begynder, når en tredje hindring (Egypten, ostrogoterne) falder.

Den moderne »nordens konge« fremstår i vers 40. I 1989 styrter pavedømmet, i hemmeligt forbund med Reagans USA (symboliseret ved vogne, skibe og ryttere), USSR, »sydenens konge« (ateismen/kommunismen). Vers 41 identificerer pavedømmet som den magt, der erobrer »det herlige land« — og forvandler det protestantiske USA til det katolske USA — mens vers 42 og 43 identificerer De Forenede Nationer, repræsenteret ved Egypten, som overgivet til en trefoldig union bestående af De Forenede Nationer (dragen), Vatikanet (dyret) og De Forenede Stater (den falske profet), der leder verden mod Harmagedon. Vers 45 forudsiger denne magts endeligt, »uden nogen til at hjælpe«, dens sår lægt i vers 41, men dens skæbne beseglet i vers 45.

Actium i 31 f.Kr. er omdrejningspunktet i vers 25, 26 og indleder Roms 360-årige herredømme fra dets helligdoms-fæstning. Med vers fjorten som et forbehold udgør beretningen om det hedenske Rom fra vers seksten og frem til overgangen til det pavelige Rom i vers enogtrediven den fuldstændige linje for det hedenske Rom. Denne linje er opdelt i tre dele. Vers seksten til toogtyve er linjen for Roms herredømme over det gamle Israel. Vers treogtyve og fireogtyve identificerer det arbejde med imperieopbygning, som Rom anvendte, når det erobrede gennem forbund og traktater i forening med militær magt. Vers fireogtyve og frem til det sidste udsagn i vers enogtrediven er en todelt linje, der repræsenterer en periode, hvor Rom ophøjede sig selv, efterfulgt

af et fald.

Den „fastsatte tid“ er afslutningen på de 360 år i året 330. Vers syvogtyve til og med den sidste sætning i vers enogtredivet, som angiver, hvornår den pavelige magt, fremstillet som ødelæggelsens vederstyggelighed, blev sat på tronen i 538, er hedensk Roms historie i sammenhæng med perioden på tre hundrede og tres år med højeste herredømme, som derpå efterfølges af to hundrede og otte år med et gradvist fald.

Derfor begynder „tiden“ i vers fireogtyve i 31 f.Kr. med en tilføjelse af sydens konge til nordens konges område, og den ender i 330 med en opdeling af nordens konge i øst og vest. Fra 330 til 538 falder det hedenske Rom gradvis fra hinanden. De forskellige profetiske identifikationer, der er knyttet til de forskellige trin i det hedenske Roms undergang, er de profetiske ankre, som gør det muligt for den profetistuderende at genkende Guds profetiske Ord. Til opfyldelse af vers fjorten i Daniel elleve stadfæster Rom synet, og en af de måder, hvorpå det netop gør dette, er gennem sit fald. Verset siger: „Også røverne af dit folk skal ophøje sig for at stadfæste synet; men de skal falde.“

Når Rom angribes af skibene fra Kittim og derefter angriber syden, var det hverken som det første eller som det sidste; for fra dette punkt og frem skildres den romerske magts fald. De første fire basuner blandt Åbenbaringens syv basuner, som findes i kapitel otte, beskriver specifikt de fire store magter, der til sidst bragte Vestrom til sin afslutning i 476. Synet stadfæstes, når dit folks røvere ophøjer sig selv og falder. Det profetiske syn fremstilles på rammen af Roms fald. Det vestlige hedenske Rom faldt fra 330 til 538. Det pavelige Rom faldt i 1798. I historien om den femte og sjette basun faldt Østrom til de osmanniske tyrkere i 1453. Disse tre fald er en del af det syn, som stadfæstes af dit folks røvere.

Verset siger: „Også røverne af dit folk skal ophøje sig for at stadfæste synet; men de skal falde.“ Fra 31 f.Kr. til 330 „ophøjede“ det hedenske Rom sig i sin overhøjhed over verden. Fra 330 til 538 faldt det hedenske Rom bort for at berede vejen for, at syndens menneske kunne sættes i Guds tempel og udråbe sig selv til at være Gud. Fra 538 til 1798 „ophøjede“ den pavelige magt sig, og i 1798 faldt den. Fra 31 f.Kr. til 330 „ophøjede“ det vestlige Rom sig som centrum for det romerske imperium, og fra 330 til 476 faldt det. I 330 ophøjede Konstantin Konstantinopel til at være centrum for det østromerske rige, og i 1453 faldt Østrom. Perioderne for de forskellige fremstillinger af Rom rummer hver en periode, hvor Rom ophøjer sig, efterfulgt af en periode, der fremstiller dets fald; thi „røverne af dit folk skal ophøje sig for at stadfæste synet; men de skal falde.“

Det hebraiske ord, der oversættes som »røvere«, oversættes bedre som »brydere«, for det stemmer nærmere overens med rodens primære betydning — at bryde igennem eller forstyrre — snarere end strengt »røvere« (hvilket indebærer tyveri). Udtrykket antyder dem, der sønderriver grænser, love eller pagter, ikke blot stjæler gods. Rom er bryderen i Bibelens profeti, skønt det i vers fjorten oversættes som »røvere«. I Daniels bog kapitel to er Rom jernriget, og derpå er i kapitel syv det fjerde dyr også Rom.

Derefter så jeg i nattesynene, og se, et fjerde dyr, frygteligt og rædselsvækkende og overordentlig stærkt; og det havde store jerntænder: det åd og knuste, og trådte resten ned med sine fødder; og det var forskelligt fra alle de dyr, der havde været før det; og det havde ti horn. Daniel 7:7.

Det fjerde dyr – som er Rom – har tænder af „jern“, for det er det samme fjerde rige, som i kapitel to fremstilles som jern. I vers syv „sønderslår“ Roms fjerde dyr, og når det sønderslår, „nedtrådte det resten med sine fødder“. Roms dyr er jernriget, og kendetegnet ved at sønderslå og nedtræde resten repræsenterer forfølgelsens handling. Den forfølgelse, der blev påført det gamle Israel, var et „tegn“.

Desuden skal alle disse forbandelser komme over dig, og de skal forfølge dig og indhente dig, indtil du bliver tilintetgjort; fordi du ikke lyttede til Herren din Guds røst, så du holdt hans bud og hans forskrifter, som han bød dig. Og de skal være over dig til tegn og til varsel, og over din sæd til evig tid. Fordi du ikke tjente Herren din Gud med glæde og med hjertets fryd midt i overfloden af alle ting, skal du derfor tjene dine fjender, som Herren vil sende imod dig, i hunger og i tørst og i nøgenhed og i mangel på alle ting; og han skal lægge et jernnåg på din hals, indtil han har tilintetgjort dig. Herren skal føre et folk imod dig langt borte fra, fra jordens ende, hurtigt, som ørnen flyver, et folk, hvis tungemål du ikke skal forstå; et folk med hårdt ansigt, som ikke viser den gamle hensyn og ikke den unge gunst. 5 Mosebog 28:45–50.

Forbandelserne over det gamle Israel, som blev forårsaget af deres oprør, er „et tegn og et under, og over din sæd til evig tid“. Forbandelsen skulle komme over dem ved „et folk med hårdt åsyn“. Dyret med jerntænder, som „sønderbryder og nedtræder resten“ i kapitel syv, er også det fjerde rige, som fremgår af delingen af Alexanders rige, og ligesom hos Moses i Femte Mosebog er dette rige et folk, hvis tungemål det gamle Israel ikke ville forstå. Roms rige i Daniels bog kapitel otte er et folk med hårdt åsyn og et folk, der taler et andet sprog.

Og at det blev brudt, og at fire stod frem i dets sted, betyder, at fire riger skal opstå af folket, men ikke med hans magt. Og i den sidste tid af deres rige, når overtræderne har gjort syndemålet fuldt, skal en konge med hårdt åsyn og kyndig i dunkle ord stå frem. Daniel 8:22, 23.

„Dit folks røvere (voldsmænd)“ stadfæster synet; de ophøjer sig selv, og de falder. Det fjerde jernrige var det hedenske Rom, som herskede suverænt, da de ophøjede sig selv, men hvis endelige fald blev et profetisk kendetegn, som stadfæster synet. De er voldsmænd, for de nedtræder Guds folk gennem forfølgelse.

Vi vil fortsætte dette studie i den næste artikel.